

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

helst Grund til at mene, at man ikke kan optræde hurtigt, hvis det er nødvendigt. Det, som bliver Resultatet, hvis Udvalget skal have friere Hænder, og det skal pointeres her, vil være — hvis det altsaa ikke skal holde sig til Jordværdien —, at man kommer til at betale en endnu højere Pris end i Øjeblikket ud over Jordværdien, og det er ikke blot betænkeligt for Statskassen, men ogsaa for de sønderjyske Landmænd. For selv om vi anvender mange Millioner til det Formaal og køber til Priser over Forrentningsværdien, saa betyder det, som det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) siger, alt sammen en Stigning af Jordprisen ud over Forrentningsværdien.

Selv om det er et meget ringe Areal af Sønderjyllands Jord, det drejer sig om, vil en Prisstigning paa dette lille Areal dog betyde en Prisstigning ogsaa paa den øvrige Jord i Sønderjylland, og det betyder, at det bliver vanskeligere for Befolkningen i Sønderjylland at klare sig i Fremtiden, idet Jordprisen i det hele taget vil stige. Det er en Vanskelighed, man ikke skal se bort fra. Derfor tror jeg, at hvis man vil se paa de sønderjyske Landmænds fremtidige Vel, ikke deres, der vil sælge Jord — de har naturligvis Interesse i de højest mulige Jordpriser —, men paa Fremtidens sønderjyske Landmænds, da maa man fortsætte efter samme Regler, som man har haft hidtil, og man bør søge saa vidt muligt at holde Jordpriserne nede paa et nogenlunde rimeligt Niveau. Ellers bliver det, som her gennemføres, ingen Fordel, men det vil tværtimod i ikke ringe Grad skade de sønderjyske Landmænd.

Jeg er enig i, at man maa oprette lidt større Brug, end vi gjorde til at begynde med herhjemme. Men det er ogsaa praktiseret i de sidste Aar i Sønderjylland. Man maa heller ikke tro, at det nu gælder om kun at søge at faa oprettet Gaarde der. Det kan være meget godt, men jeg har sagt fra denne Plads, og jeg tror, det er rigtigt, at de mest rentable Brug i Danmark under almindelige Forhold er Brug af en Størrelse fra 10—12 til 40—50 Tdr. Land god Jord. Men jo højere man gaar op, jo flere udelukker man fra at faa Ejendomme. Selv om man giver Etableringslaan paa 2000—3 000 Kr., saa er det klart, at en ubemiddel, som kan faa et saadant Etableringslaan, ikke kan købe sig en Gaard. Han skal have et Brug, som ikke er for stort, men det skal dog være stort nok til, at han kan klare sig paa det. Det store Brug er han udelukket fra.

Endelig vil jeg advare imod, at man udtaler sig alt for meget om den Pligt, man skal have til ogsaa igennem Etableringslaan at støtte Landmænd, som er slaet ud fra deres tidligere Ejendom. Det er muligt, at man i visse Tilfælde skal gøre det, og man har i nogle Tilfælde hidtil, naar en Mand ikke kunde klare sig ved sin Ejendom, købt hans Gaard og ladet ham faa et mindre Brug i Stedet. Jeg mener ogsaa, at det kan man fortsætte med i Fremtiden, hvis han egner sig for Landbruget. Men lad os ikke overdrive; for det er for Landbrugets Vedkommende som i andre Erhverv, at Folk kommer ind i det, som ikke egner sig dertil, og hvis man herfra ligesom har den Opfattelse, at vi har den Pligt at skulle hjælpe alle de Landmænd, som ikke har kunnet blive ved deres Ejendom i Sønderjylland, til at faa andre Brug, saa tror jeg ikke, man gør nogen god Gerning hverken over for den ene eller over for den anden. Derfor vil jeg advare imod, at man lægger for meget ind i det, som her er udtalt fra det ærede Medlems Side. Men angaaende disse Spørgsmaal vil jeg mene, det er bedre, vi faar en Forhandling i Udvalget, og jeg er villig til at føre en Forhandling angaaende alle disse Punkter. Jeg mener nemlig, at da vi alle er enige om Hovedformaalet, kan vi ogsaa nok blive enige om de Ændringer, der skal indføres i Lovforslaget.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram har Ordet for en kort Bemærkning.

Jørgen Gram: Jeg skal først til det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen sige, at naar han paaberaaber sig, at næsten alle nyoprettede Brug er oprettet efter Reglerne i en bestemt Lov, er det jo rigtigt, men det er, fordi de Vilkaar, der bydes Brugerne efter den Lov, er de bedste. Der er en anden Lov, efter hvilken der kan oprettes lidt større Gaardmandsbrug, en Lov, som ikke bliver brugt i nævneværdig Grad, men som burde bruges, men der bør gøres nogle Ændringer i dens Paragraffer, bl. a. i Bestemmelsen om, at Brugerne skal bære hele det Kurstab, som fremkommer ved, at de selv skal bringe Prioriteringen i Orden. Det gør det umuligt at bruge den Lov i Øjeblikket. Jeg vilde hilse det med Glæde, hvis der kunde ske en Ændring i den Retning i den nævnte Lov.

Naar det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) siger, at Jordspørgsmaalet saa absolut er det vigtigste, maa der der-